

Bijdrage rondetafelgesprek Tweede Kamer convenant onverdoofd ritueel slachten
Abdulfatteh Ali-Salah
25 september 2019

Allereerst mijn dank voor het organiseren van het rondetafelgesprek omtrent ritueel slachten gerelateerd aan dierenwelzijn. Mijn bijdrage, deskundigheid en pleidooi is gebaseerd op jarenlange praktijkervaringen als Halal-certificeerder. Wij willen hiermee responderen op de ingenomen standpunten van mevrouw Tiemen die gelieerd is aan de partij van de dieren, gerelateerd aan het convenant onverdoofd ritueel slachten.

Het is voor ons een genoegen om hierbij aanwezig te mogen zijn en om feedback te kunnen geven vanuit de praktijk die wij de afgelopen 20 jaar hebben beschouwd.

Context

Jaarlijks worden in Nederland om en nabij de 18 miljoen runderen, kalveren, schapen en varkens regulier geslacht en circa 600 miljoen stuks pluimvee. Daarentegen worden zo'n 520 duizend schapen en 170 duizend geiten en 16 duizend runderen onverdoofd ritueel geslacht. In verhouding worden er dus 700 duizend dieren onverdoofd geslacht en 618 miljoen regulier geslacht. De feitelijk samenhang is dat we het hier ruwweg hebben over ongeveer 0,1 % van de totale geslachte dieren in Nederland die onverdoofd worden geslacht. Ik ben me ervan bewust dat elke dier er één is. Mijn standpunt daarbij is dat we ervoor moeten waken dat we "van een mug een olifant maken".

Het convenant is tot stand gekomen na jarenlange gesprekken en zorgvuldige onderzoeken waar verschillende stakeholders bij waren betrokken. Dit zijn onder meer wetenschappelijke commissie en dierenwelzijn organisaties.

Dierenleed bij onverdoofd slachten

Het vraagstuk waarvoor deze bijeenkomst is belegd is of het waar is dat het convenant onverdoofd ritueel slachten niet voldoende dekkend is om dierenleed bij slachten te voorkomen. Daar volgt een pertinent en beargumenteerd antwoord op.

Er zijn naar aanleiding van het convenant technische nuanceringen en overzichtelijke procedure vastgesteld in samenspraak met de slachthuizen om met name het dierenwelzijn te kunnen waarborgen.

De slachthuizen die momenteel ritueel slachten zijn relatief kleine slachthuizen. Dit heeft voor ons als voordeel dat er een persoonlijke benadering en implementatie gehanteerd kan worden. Er is intuïtieve benadering voor elke dier.

In alle slachthuizen waar onverdoofd ritueel wordt geslacht is permanent en onafhankelijke toezicht van een NVWA-dierenarts. Met name het dierenwelzijn en de slachtprocedure worden bewaakt.

De fixatie boxen aangepast om te voorkomen dat het dier bijvoorbeeld bekneld raakt of dat de slacht niet naar behoren en gemoedelijk wordt uitgevoerd.

Niet elke slachter mag een dier slachten. De halal en koosjer slachters worden geschoold en moeten in het bezit zijn van een certificaat die de vakbekwaamheid en dierenwelzijn kennis waarborgt.

Er is een beheersmaatregel dat een dier na 40 seconden buiten bewustzijn dient te zijn. Zo niet, dan moet het dier alsnog worden bedwelmd.

Het merendeel van de slachthuizen waar ritueel wordt geslacht is cameratoezicht aanwezig. De branche staat open voor cameratoezicht in alle slachthuizen. Deze beelden zouden kunnen worden gebruikt voor procesverbeteringen en optimalisaties.

De uitkomst is dat de slachtprocedure van de 1% dieren, die onverdoofd halal worden geslacht onder de huidige vorm van het convenant, altijd met de nodige zorg voor dierwelzijn wordt uitgevoerd. Er zijn uiteraard altijd open eindjes, procesverbeteringen en ruimte voor procesoptimalisaties, maar er is absoluut geen sprake van onrust, verwarring, angst, schrik of paniek.

Dierenleed bij verdoofd slachten

Hoe zit het met de overige 99% reguliere slachtingen? Is daar alles in orde? Hieronder een aantal feitelijkheden waarbij het oordeel aan u wordt over gelaten.

Er wordt beweerd dat bedwelming diervriendelijk is omdat daarmee het gevoel per direct wordt uitgeschakeld. Dit is niet wetenschappelijk bewezen en er is geen enkele wetenschappelijk concessie die vast heeft gesteld dat de gewaarwording bij bedwelmen wordt uitgeschakeld. Ik refereer naar het onderzoek van de neurologen Dr. Boerman en prof Weinstrein.

Het staat vast dat omstreeks 10% van de reguliere slachtingen niet correct verloopt. Dat betekent dat 10% van de totale reguliere slachtingen niet als diervriendelijke slachtingen kunnen worden gekwalificeerd. Denk hier aan de bekende misstanden bij vergassing van varkens en penschotten van runderen die niet naar behoren worden toegepast. Het dier is vaak nog niet eens bezweken of zij wordt met haar enorme gewicht aan één poot opgehesen. In veel gevallen wordt dit te laat opgemerkt en na 60 seconden in het hart gestoken. Bij de messteek in het hart is een reflex en weerstand van het dier zichtbaar.

Slotsom

Slachten lijdt per definitie altijd tot pijn. Is het regulier slachten beter dan onverdoofd slachten conform het huidige convenant? Het eindoordeel is néé. We moeten ons niet laten leiden door emoties, sensatie of sentimenten maar door objectieve ervaringen, bewustzijn en feitelijke gewaarwordingen.

Het convenant onverdoofd ritueel slachten is een magnifiek poldermodel geworden. Een schoolvoorbeeld waar de rechten van de mens en die van het dier in harmonie en samenhang overeenkomen.

Het huidige convenant leent zich goed voor een exportmodel voor andere landen in Europa die nog niet zover zijn als Nederland. We moeten dit behouden en beschermen, maar tegelijkertijd ook openstaan discussiepunten en voor verbeteringen!